

KERÜLETI HÍRLAP

A Fővárosi Hírlap két héttel ezelőtt indította meg új rovatát: a Kerületi Hírlapot, de ez a rövid két hét elegendő volt arra, hogy fővárosszerző a legszélesebb körökben visszhangra találjon az a törekvésünk, hogy az élet közvetlen panaszát eljuttassuk az illetékes, a legmagasabb fórumok elé. Ennek tulajdonítható, hogy a Kerületi Hírlap anyaga hétről-hétre nő, a megoldandó és sürgetendő problémák sokasodnak, a feladatok szélesülnek és az eljárások, a kerület lakosságával közvetlen érintkező vezetők egyre tágultabb keretek közt mutatnak rá azokra a feladatokra, amelyek parciális megvalósítása Budapest totális érdeke. Alább közöljük a két, talán legheterogénebb városrész, az Erzsébetváros és a Vár égető kérdéseit, amelyekre ez a két városrész a legsürgősebben vár feleletet.

Erzsébetváros

Terjedelmére és lélekszámára nézve Budapest legnagyobb kerülete Erzsébetváros, amelynek új elöljárója,

ZIELINSZKY TIBOR dr.
tanácsnok,

alig néhány hete vette át hivatala vezetését. Telemunkakedvvel, nagy ambícióval, rendkívüli energiával és hatalmas hozzáértéssel kezdte meg kerület ügyeinek sokrétű és meglehetősen szétágazó intézését. Nyilatkozatát így kezdi:

— A VII. kerület: a *kispolgárok kerülete*. Ugy a belső területeken, mint a külső részeken, amelyek a közeljövőben elszakadnak tőlünk, úgy szólnán kivétel nélkül *kispolgár él*. A városrész

lakosságának túlnyomó része kisiparos, kiskereskedő, a külvárosrészben pedig nagyon sok a vasutas, a postás, az állami és egyéb közalkalmazott,

akiknek letelepedése folytán szinte gombamódrá nőtt ki a *Zuglónak* nevezett hatalmas városrész, amely a leendő XIV. kerület magva lesz. Kerületem legközvetlenebb és legújabb problémája a *szétválasztás síma és zavartalan lebonyolítása*. Ennek előkészítésén dolgozom teljes erővel, *Schmaderer tanácsnokkal* együtt, akit a polgármester úr a XIV. kerület megszervezésének előkészítésével megbízott. A kilátások szerint

a nyár végére, vagy az őszi hónapokra a *szétválasztás* már teljesen lebonyolódik.

s ezzel az *Erzsébetváros* struktúrája teljesen megváltozik. A szétválasztás kapcsán részben

megoldódik az elöljárósági hivatalok elhelyezésének problémája

is. A törvényhatósági bizottság, mint ismeretes, megvásárolta az elöljáróság mai épületét, amelyet *azelőtt hosszabb időn át csak bérelt a főváros*. A régi épület nem túlságosan ideális elöljárósági székháznak, de reméljük, hogy a már megkezdett átalakítások folytán sikerül elfogadható állapotot teremteni, különösen akkor, ha a hivatalnokok létszáma a kettéválasztás után lényegesen megcsappan. Beköltöztetjük a központba azokat a kerületi hivatalokat, amelyek eddig bérházban voltak, így például a vásárfelügyelőséget. Alkalmasabb elhelyezést tudunk biztosítani majd a tisztiorvosi hivatalnak is, hogy a *szegény betegek vizsgálatára és kezelésére megfelelő helyiségek álljanak rendelkezésre*. További probléma a népjóléti osztály elhelyezése, amely eddig abban az ideiglenes bódében volt, amelyet az elöljárósági épülettel szemközt lévő fővárosi telken emeltett a főváros. *Felmondunk az elöljáróság épületében lévő üzlethelyiségeknek is, hogy ezeket is hivatali helyiségekké alakíthassuk át*.

— Ami a szociális helyzetre vonatkozó kérdést illeti, — folytatta *Zielinszky* elöljáró — a VII. kerületben bizony meglehetősen súlyos a helyzet. Körülbelül

húszezer lélek szorul hatósági támogatásra, ami a mai korlátozott pénzügyi viszonyok között nem jelent kis gondot az elöljáróságnak.

— Elethevágóan fontos problémája a kerületnek az *Erzsébet-sugárút*, illetve most már *Madách Imre-út* ügye. A kerület belső része *Budapest egyik legsűrűbben lakott, legrendezettebb, legégszétlenebb, levegőtlen kerülete, ahol évtizedek óta nem volt semmi építkezés*. Óriási telekkomplexumok tömkelege ez a rész, amelyet napfény nélküli, szűk sikátorok szelnek át és az egyes telkeken valóságos *udvar-labirintusok* vannak. A

telektulajdonosok nagy része is türelmetlenül várja a döntést és

sok helyütt igen számottevő építkezésre volna kilátás, ha a kezdeményezés megtörténne.

Az egész kerület, mondhatnám, mint egy ember, *türelmetlenül várja a tervezett gyönyörű sugárút kibontakozását, amely a városrész számára a fejlődés hatalmas perspektíváját nyitja meg*. Az új *Madách Imre-út*, amely remélhetően Budapest egyik legélénkebb és legdominánsabb útvonala lesz,

a kereskedők ezrei találnak boldogulást, az üzletek *beláthatatlan sora nyílik meg, az építkezés révén pedig rengeteg ember jut munkaalkalomhoz*.

— Rengeteg tennivaló volna városrendezési szempontból a kerület *Csikágónak* nevezett részében, továbbá a *Grassalkovich-utca, Bem-utca stb. környékén*, amely vidék minden tekintetben legszomorúbb, legsivárabb része a fővárosnak.

— A régi löversenyter rendezése is fontos feladat lenne. *Az itteni nyomortanyákat nagy nehézségek árán sikerült végre megszüntetni s most a hatóságok fokozott éberséggel ügyelnek arra, hogy újabb önkényes letelepülések ne történhessenek*.

— Ami egyéni programomat illeti, — fejezte be beszélgetését *Zielinszky* elöljáró — csak annyit mondhatok, hogy

meleg szeretettel és megértéssel fogtam hozzá a kerület ügyeinek intézéséhez.

Rendelkezésre állok bárkinek, akinek ügye-baja van és meghallgatok minden panaszt; ha szükségét látom, *magam intervenciók, személyesen intézkedem*. Azt

szeretném, hogy az elöljáróság és a kerület lakossága között ne csak a szokásos hivatalos kapcsolatok legyenek meg, hanem a polgárság azzal a tudattal léphetné át mindig az elöljáróság küszöbét, hogy ott *nem bürokrata-gépeket, hanem érző, megértő polgártársakat, barátokat talál a hivatali szobákban*.

Ezt a szellemet akarom érvényesíteni minden vonalon. *Végül nem hagyhatom szó nélkül azokat a gyönyörű eredményeket, amiket a VII. kerületi leveleegyület produkált az iskolán kívüli testnevelés terén*. Minden erőmmel azon leszek, hogy a leventesportnak ezt a nivóját a jövőben ne csak megtartsuk, hanem *lehetőleg még fokozzuk*.

— A kerület a szétválasztás után is még mindig Budapest egyik legnagyobb kerülete marad. A lakosság kétharmadrésze továbbra is a VII. kerület kötelekébe tartozik és *lélekszáma a megcsönkítés után sem lesz kevesebb, mint 120.000*.

Vár

A Vár: Budapest I. kerülete, de *nem csupán a színpadok, színterületek, hanem a karakterében is*. Nem egyedül a külsőségek, az ódon utcák, a történelmi levegő árasszó régi házak és patinás paloták kölcsönzik a városrésznek ezt a különleges jellegzetességet, hanem az itt élő emberek is. Az elöljáróság: *a hajdani budai városháza*. A tető fölé kiugrik a kis harangtorony, amely negyedóránként jelzi az időt. Az épület sarkán Budapest egyik legrégebbi szobrászati emléke: a várost védő *Pallas Athene* képmása díszelg. Az elöljáró:

FARKAS LAJOS dr.
főjegyző,

külső megjelenésében, egyéniségében, modorában, beszédének halk tónusában is visszatükrözi előkelő kerületének patinás karakterét. Ezeket mondja:

— A kerületnek a XI. kerület kiválása után még mindig óriási kiterjedése a közeljövőben várható és papíron már meglévő átszervezés révén, *jelentéktelenül kisebb lesz*. Ma még 115.000-nél több lakosa van a városrésznek és *bizony nagyon fáradtságos a távoli hegyvidékekről a Várba feljönni az ügyes-bajos polgároknak*. Addig is,

amíg a hegyvidéki elöljáróság megvalósítása aktuálisává válik, igyekeznünk a lakosságnak segítségére lenni abban, hogy ezt a fáradtságos, hosszú utat, ha kell, eredményesen járja meg és felesleges utakat ne tegyen.

Ami a kerület centrumát, a Várat illeti, itt gondosan ügyelünk arra, hogy *minden tekintetben méltó legyen ahhoz az előkelő szerephez, amelyet a főváros életében betölt*. Hiszen

itt van a királyi palota, a Kormányzó úr állandó otthona, itt székel a kormány elnöke, itt vannak a minisztériumok, a követségek és az ország előkelőségeinek palotái.

Egy-két évtizeddel ezelőtt szerencsétlen módon megbontották a Vár harmónikus egységét, ide nem illő bérpalotákat építettek, de *a jövőre nézve gondoskodás történt arra vonatkozóan, hogy az új építkezések olyanok legyenek, amelyek harmónikusan alkalmazkodnak a környezethez*. Az új budai leánygimnázium közeli felépülésével *felszabadul a Szilágyi Erzsébet-líceum régi épülete s ez alkalmat ad arra, hogy idehelyezzük át a várbeli elemiiskolát és az óvodát, a Mátyás-templom tőszomszédságában lévő*

ideiglenes barakok pedig *megszűnjének*. A felszabaduló terület a főváros vezetőségének elgondolása szerint

egyelőre park lesz, de ez a hely tulajdonképpen az új primási palota céljára van fenntartva.

További programja a kerületnek a *Horthy Miklós-bástyasétány megnyitása*. Ebben az ügyben a közeljövőben már több tárgyalás és helyszíni szemle volt a városrendészeti igazgatóság és a Közmunkatanács közbenjöttével. Egyelőre még vannak kisebb akadályok, de reméljük, hogy

még ebben az évben alkalom lesz arra, hogy a Horthy Miklós-bástyát, amely lehetővé teszi, hogy a Dunára néző oldalon szabadon végigjárhassanak, — megnyíljanak.

Idegenforgalmi szempontból is igen érdekes és eredeti látvány az

a barlanglabirintus, amely a Vár alatt húzódik.

Egy kis részét ezeknek a barlangpincéknek már sikerült feltárni és rendbehozni, világitással ellátni. Most az a terv, hogy az egészet járhatóvá tessék, amiáltal a magyar középkor számos eddig rejtett érdekessége tárul majd a látogatók elé.

— A köztudatban általában úgy szerepel a Vár, mint a legexkluzívabb városrész, ahol csak jólét és gazdagság tanúzik. Ez azonban tévedés, mert a kerület egyéb részzeit nem tekintve, még a Várban is nagyon sok szegényember lakik és többszáz a hatósági gondozásban részesülő családok száma, sokezer emberről kell havonta gondoskodni

— Fokozott figyelemmel leszünk a jövőben a Vár oldalában történő építkezésekre. A pesti lejtő egy részére

az építési tilalmat is kimondotta a főváros vezetősége, amíg a végleges szabályozási terv elkészül.

Városrendezési szempontból legnagyobb problémája a kerületnek a *hajdani Tabán területének sorsa*. Az újjáépítésre váró területek, a rendezési zóna egészen a Vár tövéig nyúlik s így kívánatos, hogy bármilyen alkalmas formában, de *mielőbb megoldódjék a jobbparti városrész szívében levő területek sorsa*. Élénk kívánsága a kerületnek az is, hogy a *budai Dunapartot sétánnyá alakítsák át s ez legyen majd a „Fürdőváros” korzója*.

Felállítják a XI. kerületi tűzörséget. Az új XI. kerületnek még önálló tűzörsége nincs, bár a nagykiterjedésű Kelenföld már akkor is érezte ennek a hiányát, amikor még az I. kerülethez tartozott. Tűz esetén most a távoli Mészáros-utcai és a IX. kerületi tűzörségeket riasztják. A főváros vezetősége rövidesen pótolja ezt a hiányt. *Értesülésünk szerint egy Fehérvári-úti garázsépületre alkuszik a főváros és ha a vétel megtörténik, itt állítják fel a XI. kerületi tűzörséget*.

A kerületek versengése a Nemzeti Stadionért, Budapest sportvárosi jellegének kidomborítása érdekében már hosszabb idő óta aktív munkát fejtenek ki a különböző sportfórumok és a főváros vezetőségében meg is van a hajlandóság, hogy az *állammal együttesen áldozatokat hozzon a stadion érdekében*. A kőbányai kerület polgársága most újabb akciót indított, hogy a stadiont az ott rendelkezésre álló területen építsék meg és ebben az értelemben *terjedelmes beadványt intéznek a polgármesterhez*. Ugyanakkor Óbudán is komoly mozgalom indult és ott már bizonyos tervek is készszen állanak arra, hogy a stadion és a sportváros Óbuda területén hirdesse a magyar testi kultúra életrevalóságát. Kétségtelen, hogy úgy Kőbányán, mint Óbudán *megfelelő területek vannak a sportváros számára*, viszont érthető, ha minden kerület ezt a nagy forgalmat jelentő intézményt a maga számára szeretné biztosítani. Ha a stadion anyagi előfeltételei biztosítva lesznek, akkor megindul a nemes versengés, amelyben egyforma eséllyel vesz részt Óbuda, Kőbánya, Lágymányos és a budai hegyvidék *közigazgatása és polgársága*.

Vadon Géza főjegyző 25 éves jubileuma. A lipótvárosi elöljáróság kitűnő helyettes vezetője: *Vadon Géza* dr. főjegyző, az elmúlt napokban ünnepelte 25 esztendő fővárosi szolgálatát. *Vadon Géza* főjegyző a főváros egyik legkiválóbb közigazgatási szakembere, aki évtizedekkel ezelőtt a magyar sport komoly büszkesége is volt. Tisztviselőtársai a jubileum alkalmából díszes állóórát ajándékoztak népszerű kartársuknak.

Elöljárók ünneplése. Kőbánya polgársága a Kőbányai Kaszinóban többszázterítékes vacsorán búcsúztatta el *Bucsanszky Bertalant*, a nyugdíjba vonuló X. ker. elöljárót és ünnepelte *Vigyázó Gézát*, az új elöljárót. A Nemzeti Egység Pártja részéről megjelentek a vacsorán *Usetty Béla* dr. és *Pözel István* dr., akik tetszéssel fogadott felszólalásukban méltatták az elöljárók érdemeit. — A budapesti I. ker. áll. *Verbőczy István reálgyimnázium Volt Növendékeinek Köre* a legközelebbi osztályközi összejövetelt (vacsora, ill. sörözés) 1935. április 10-én (szerdán) este fél 9 órakor rendezi a budai Zöldfa-vendéglő (I., Krisztina-tér 9.) különtermében. Ezen az összejövetelen üdvözlük a volt iskolatársak *Farkas Lajos* dr.-t, az I. kerület elöljáróját.

Folk István műszaki üzlete
Budapest, VI. Vilmos császár-út 15/d
Telefon: 240-38. (Bazilikával szemben, bejárat a közből)

SALGÓTARJANI KÖSZÉNBÁNYA R. T.

Építőanyag ipara: Budapest, V., Sas-utca 25. szám.
Telefon: 23-0-71, 10-3-53, 14-1-52
Cementgyár: Lábattanban ... évi telj. kép. 12.000 v.
Mészgyárak: Lábattanban ... " " " 5.000 "
Dorogon ... " " " 3.000 "
Félglyárák: Buda-Ujlak, Kőbánya
Nyergesujfalu évi telj. kép. 60.000.000 drb.
Cserépgyár: Buda-Ujlak " " " 8.000.000 drb.